

[Ført Petersen.]

en mere imødekommende indstilling igennem i NATO, og jeg har på fornemmelsen, uden at jeg kan vide noget om det — for der er jo så meget hemmeligt omkring den slags sager — at Danmark i hele dette forløb har været blandt dem, der har presset på for at få en mere positiv holdning frem. Mulighederne er naturligvis blevet yderligere forbedret efter det Pragcommuniqué fra Warszawa-pagtstaterne, som hr. Stinus omtalte, og som er en imødekommenhed over for NATO.

Men der er alligevel nogle ting, som gør mig betænkelig. Der blev holdt to NATO-ministerrådsmøder sidste år, et i Lissabon i juni måned og et i Bruxelles i december måned. På Lissabonmødet peger man på, at hvis Berlinforhandlingerne får en heldig udgang, kan man gå i gang med et forberedende flersidigt arbejde for at få konferencen i gang. Da vi når frem til december samme år, er Berlinforhandlingerne i realiteten ført igennem, og det var en ren formsag, om de sluttede dagen før eller dagen efter NATO-ministerrådsmødet; tilfældigvis sluttede de, så vidt jeg husker, 2-3 dage efter NATO-ministerrådsmødet.

Men selv om disse forhandlinger nu ser ud til at skulle føres igennem, så er løftet fra Lissabon taget væk, og i stedet har man opnået — og det var da meget godt, men det var ikke så meget — at få grønt lys for bilaterale, altså tosidede forberedelser. Jeg mener, at der heri ligger et forsinkende element. Man kunne være startet allerede i januar—februar i år med de forberedende samtaler om, hvordan konferencen skulle tilrettelægges, og om dens dagsorden. Jeg ved godt, man har ført tekniske samtaler, Danmark har haft en repræsentant i Helsingfors i samme anledning, men det er teknik, det drejer sig om, Det, som vil tage tid, det, som bliver vanskeligt, er jo selve dagsordenen, og samtalerne herom har man udsat. Det er den ene ting.

Den anden ting er i og for sig mere betænkelig. På Lissabonmødet, altså i juni sidste år, aktualiserede man spørgsmålet om gensidig styrkereduktion, men man kædede det ikke på nogen måde sammen med sikkerhedskonferencen. Man sagde tværtimod — det fremgår af communiquéet fra Lissabon —

at man med tiden skulle fastsætte tid, sted, form og dagsorden for forhandlinger om gensidig og balanceret styrkereduktion. Det var det, Brosio skulle finde ud af, og jeg deler hr. Stinus' forundring over, at det netop var Brosio, der skulle finde ud af det.

Men nu når vi frem til december, og så læser man om disse gensidige styrkereduktioner, at ministrene er enige om, at en konference om sikkerhed og samarbejde i Europa bør behandle disse spørgsmål på en passende måde. Nu er de altså pludselig koblet på sikkerhedskonferencen, og desværre ser jeg en imødekommenhed i udenrigsministerens redegørelse over for dette NATO-standpunkt. Hvis man på den måde fortsætter med at finde på nye dagsordenspunkter til sikkerhedskonferencen, hver gang der bliver holdt et nye NATO-rådsmøde, så hjælper det jo ikke noget, at NATO udtaler sig principielt positivt. Ved at finde på nye dagsordenspunkter skyder man naturligvis konferencen ud og gør det hele vanskeligere.

Jeg kunne også komme ind på de fire punkter, som man ud over det med styrkereduktionerne fandt frem til på sidste NATO-rådsmøde, og hvor jeg er meget betænkelig ved, at man ønsker et ellers udmærket punkt for en sikkerhedskonference sat på dagsordenen, nemlig punktet om større bevægelsesfrihed på tværs af grænserne. Jeg forstår på det hele, at også udenrigsministeren er klar over, at her er noget, der kan give vanskeligheder, idet det af redegørelsen fremgår, jeg citerer:

„... at der fra vestlig side ikke er tale om noget enten/eller — om en fuldstændig løsning pr. dato — idet der tales om „friere“ og ikke „fri“ bevægelse.“

Det er utvivlsomt rigtigt, men jeg opfatter det altså til en vis grad, som om også udenrigsministeren forstår, at her er noget, der kan vanskeliggøre forhandlingerne.

I den vesttyske forbunds dag har dette spørgsmål om frie bevægelser spillet en meget stor rolle, og dér har hr. Rainer Barzel — jeg har ikke tid til at citere nu, men jeg kan gøre det, hvis det bliver nødvendigt — sagt nøjagtig det samme som den danske udenrigsminister, nemlig at det, vi forlanger, ikke er pludselig frie bevægelser, men friere bevægelser, og hvis det ikke kommer til at stå i østtraktaterne, vil vi ikke stemme